

**UCHWAŁA NR XLVI/280/2013
RADY MIASTA KRAŚNIK**

z dnia 27 grudnia 2013 r.

**w sprawie uchwalenia Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz
Przeciwdziałania Narkomanii na 2014 rok.**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r. poz. 594 z późn. zm.), art. 4¹ ust. 1, 2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity Dz. U. z 2012 r. poz. 1356 z późn. zm.) oraz art. 10 ust. 2, 3 i 4 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jednolity Dz. U. z 2012 r. poz. 124 z późn. zm.) - **Rada Miasta Kraśnik uchwala, co następuje:**

§ 1. Przyjąć do realizacji Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2014 wraz z zadaniami do realizacji, który stanowi Załącznik Nr 1 do niniejszej uchwały - zwany dalej „Programem”.

§ 2. Zobowiązuje się Burmistrza Miasta Kraśnik do przedłożenia Radzie Miasta Kraśnik rocznego sprawozdania z wykonania Programu za rok 2014.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Kraśnik.

§ 4. Uchwała podlega ogłoszeniu na tablicy ogłoszeń Urzędu Miasta Kraśnik.

§ 5. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2014 r.

Przewodniczący Rady Miasta
Kraśnik

Zbigniew Marcinkowski

MIEJSKI PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII NA ROK 2013

dla Gminy Miejskiej Kraśnik

Wstęp

Do zadań własnych Gminy należy prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii oraz integracją społeczną osób uzależnionych od alkoholu i substancji psychoaktywnych.

Realizacja niniejszych zadań prowadzona jest w postaci Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii zwany dalej „Programem”, który uchwalany jest corocznie przez Radę Miasta Kraśnik.

Przy opracowaniu Programu uwzględnione zostały obowiązki realizacji ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, rekomendowane przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych – katalog działań w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, stanowisko Krajowego Biura ds. Przeciwdziałania Narkomanii. Ponadto kierowano się również ustawą o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, o pomocy społecznej, ustawą o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

Opis problemu uzależnień

Nadmierne spożywanie alkoholu oraz zażywanie substancji psychoaktywnych stanowi poważny problem, zarówno dla pojedynczych jednostek, jak i ogółu społeczeństwa. Alkoholizm i narkomania w dzisiejszych czasach, stały się trudnymi problemami społecznymi, które stanowią obecnie duże wyzwanie cywilizacyjne o szerokim zasięgu.

Uzależnienia od alkoholu i narkotyków są niepokojącym zjawiskiem, które dotyczą wszystkich grup społecznych, bez względu na region, wiek, wykształcenie i status finansowy.

Alkoholizm jest negatywnym zjawiskiem, chorobą społeczną, która powoduje:

- szkody występujące u osób nadużywających alkoholu,
- szkody występujące u członków rodzin, w których występują problemy z nadużywaniem alkoholu,
- dezorganizację środowiska pracy, a często nawet utratę pracy,
- naruszanie norm prawnych oraz norm społecznych przez osoby nietrzeźwe,
- niekorzystne społeczne zmiany w strukturze spożycia alkoholu.

Alkohol wpływa na osłabienie systemu odpornościowego organizmu. Skutkiem tego jest m.in. zwiększone ryzyko występowania pewnych odmian raka, zwłaszcza przełyku, wątroby, części nosowej gardła, krtani i tchawicy oraz raka sutka u kobiet. Wywołuje też niedobory witamin i innych pierwiastków niezbędnych dla prawidłowego funkcjonowania organizmu. Następstwem tych niedoborów są zaburzenia widzenia, zmiany skórne, zmiany w błonach śluzowych i szpiku kostnym, zaburzenia procesów rozrodczych, szkorbut i inne. Alkohol wywołuje znaczące zaburzenia w funkcjonowaniu psychicznym człowieka: bezsenność, depresję, niepokój, próby samobójcze, zmiany osobowości, amnezję, psychozę alkoholową, halucynozę alkoholową, otępienie.

Alkoholizm to choroba polegająca na utracie kontroli nad spożywaniem alkoholu, co w konsekwencji prowadzi do braku kontroli swojego zachowania. Choroba ta doprowadza do destrukcji życia alkoholika i jego rodziny. Niestety kosztami alkoholizmu obciążone jest całe społeczeństwo. Na koszty te składają się między innymi świadczenie usług na rzecz osób nadużywających alkoholu, koszty związane z działaniami organów ścigania i wymiaru sprawiedliwości, koszty ponoszone przez pracodawców związane ze spadkiem wydajności pracy pracowników z problemem alkoholowym. Ponadto alkoholizm staje się przyczyną wielu tragedii rodzinnych, których nie można przeliczyć na pieniądze.

Innym podobnie negatywnym i wielce szkodliwym zjawiskiem jest narkomania, której samo pojęcie jest różnie definiowane. W medycynie pod pojęciem tym rozumie się uzależnienie od substancji psychoaktywnych. Potocznie narkomanią nazywa się pewien styl życia, polegający na mniej lub bardziej niekontrolowanym używaniu substancji psychoaktywnych i preferowaniu ich używania nad inne, akceptowane społecznie sposoby spędzania czasu przeznaczonego na rozrywki, pracę lub naukę. Według ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii art. 4 pkt 11 narkomania oznacza - stałe lub okresowe używanie w celach innych niż medyczne środków odurzających lub substancji psychotropowych, albo środków zastępczych, w wyniku czego może powstać lub powstało uzależnienie od nich.

Problem nadużywania substancji uzależniających jest o tyle poważny, że większość osób, które ich używają nie leczy się, a nawet nie zdaje sobie sprawy z tego, jak poważne ma problemy ze zdrowiem. Uzależnienie od substancji psychoaktywnych rodzi szereg problemów zdrowotnych dla człowieka. Mogą być to m.in. śmiertelne zatrucia (przedawkowania), ostre i przewlekłe zaburzenia psychiczne, zaburzenia funkcjonowania poszczególnych narządów lub całego organizmu. Wszystko to prowadzi do obniżenia jakości życia i jego skrócenia. Uzależnienia są przyczyną niebagatelných szkód społecznych. Na poziomie funkcjonowania rodziny prowadzą do poważnych problemów natury emocjonalnej i ekonomicznej. Na poziomie społeczeństw prowadzą do rosnących kosztów opieki medycznej, powiększania się grupy osób chorych i niepełnosprawnych. Około 50% wszystkich samobójstw popełnianych jest pod wpływem substancji psychoaktywnych, a do więcej niż połowy śmiertelnych wypadków drogowych przyczynia się osłabienie zdolności (notorycznych kierowców z powodu alkoholu lub innych substancji psychoaktywnych). Rozprzestrzenianie się chorób przenoszonych przez krew, wśród nich HIV/AIDS i wirusowego zapalenia wątroby jest w dużej mierze skutkiem używania narkotyków drogą dożylną. Jak widać, zjawisko używania narkotyków przez poszczególne jednostki ma z reguły także określone negatywne konsekwencje dla ich najbliższego otoczenia oraz zakłóca prawidłowe funkcjonowanie całego społeczeństwa rodząc szereg szkód i kosztów. Dlatego też używanie narkotyków nie może być kwestią społecznie obojętną i należy dokonywać wszelkich starań, aby zjawisko to ograniczać.

Główne cele Programu

Program uwzględnia działania związane z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz przeciwdziałaniem narkomanii, które będą skierowane do wszystkich mieszkańców naszego miasta. Zawiera działania profilaktyczno-informacyjne, mające na celu propagowanie zdrowego stylu życia i zmianę postaw przy użyciu sprawdzonych i rekomendowanych programów profilaktycznych, odpowiadających na środowiskowe zapotrzebowanie. Uwzględnia system działań pomocowych skierowanych do osób uzależnionych, osób spożywających alkohol w sposób ryzykowny i szkodliwy, jak również do ich rodzin. W celu zapewnienia skuteczności, uwzględnione działania są długofalowe, konsekwentnie wdrażane oraz systematycznie prowadzone na terenie naszego miasta.

Celem głównym Programu jest zapobieganie powstawaniu nowych problemów alkoholowych i narkotykowych, minimalizowanie tych, jakie już występują, inicjowanie i wspieranie działań zmierzających do kształtowania i utrwalania pozytywnych postaw i wartości przy szczególnym uwzględnieniu dzieci i młodzieży.

Cele operacyjne:

1. Ograniczenie rozmiarów szkód zdrowotnych, psychologicznych i społecznych spowodowanych nadużywaniem alkoholu, przemocy w rodzinie oraz używaniem narkotyków na poziomie lokalnym.
2. Zapobieganie powstawaniu nowych problemów alkoholowych i narkomanii oraz zmniejszanie rozmiarów tych, które aktualnie występują.
3. Rozwój i popieranie działalności informacyjnej i kulturalnej podejmowanej w celu informowania społeczeństwa o szkodliwości alkoholu oraz skutkach choroby alkoholowej i używania narkotyków.
4. Prowadzenie działalności wychowawczej i zapobiegawczej poprzez realizację skutecznych programów profilaktyki wobec dzieci i młodzieży.
5. Zwiększanie dostępności terapii w zakresie nowoczesnych wdrożeń i metod pomocy dla osób uzależnionych i współuzależnionych.
6. Zapewnienie mieszkańcom miasta Kraśnik możliwości uzyskania wsparcia oraz pomocy w rozpoznaniu problemów wynikających z nadużywania alkoholu, środków psychoaktywnych i przemocy w rodzinie.
7. Organizowanie alternatywnych form spędzania czasu wolnego przez dzieci i młodzież.
8. Organizowanie imprez kulturalnych, sportowo-rekreacyjnych, integracyjnych, festynów oraz imprez lokalnych, które promują zdrowy styl życia, bez używek.
9. Podnoszenie kwalifikacji osób pracujących w dziedzinie profilaktyki i rozwiązywania problemów związanych z uzależnieniami.
10. Kontrola rynku napojów alkoholowych, w kontekście przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń, zgodnie z art. 18 ust. 8 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Diagnoza problemów alkoholowych i narkomanii

W dniach 28 i 29 maja 2013 r. przeprowadzono badanie dostępności sprzedaży alkoholu nieletnim w punktach sprzedaży i podawania napojów alkoholowych w 60 punktach wytypowanych przez Miejską Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Badanie polegało na zakupie alkoholu przez osobę wyglądającą na niepełnoletnią.

Niepokojącym jest fakt, iż w 47 punktach sprzedano alkohol bez pytania o dowód tożsamości. W trzech punktach zapytano o dowód tożsamości, ale osoba kupująca nie pokazała go i mimo tego alkohol został sprzedany. Tylko w 10 punktach sprzedawca zapytał o dowód tożsamości i odmówił sprzedaży, gdyż klient nie okazał żądanego dokumentu.

Pomimo corocznych działań i akcji zwróconych do właścicieli sklepów i sprzedawców napojów alkoholowych wynik badania wypadł słabo. Wynik jednoznacznie wskazuje na zbyt łatwą dostępność alkoholu dla niepełnoletnich mieszkańców Kraśnika.

Główny cel lokalnej akcji:

Zmniejszenie sprzedaży alkoholu nieletnim w mieście i tym samym ograniczenie nieletnim dostępu do alkoholu poprzez:

- stworzenie szerokiej świadomości społecznej problemu związanego z łamaniem zakazu sprzedaży alkoholu nieletnim,
- uwrażliwienie dorosłych na ten problem i apelowanie o bardziej odpowiedzialne działania w trosce o młodzież.

Rynek napojów alkoholowych w Kraśniku

Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych:

Lata	sklepy	lokale gastronomiczne	ogółem
2010	75	33	108
2011	73	30	103
2012	83	29	112
do 30.08.2013	75	26	101

Źródło: Urząd Miasta Kraśnik

Liczba wydanych zezwoleń w poszczególnych kategoriach:

Kategoria	2010 r.		2011 r.		2012 r.		do 30.08.2013 r.	
	sklepy	lokale gastr.	sklepy	lokale gastr.	sklepy	lokale gastr.	sklepy	lokale gastr.
o zawartości do 4,5% alkoholu oraz na piwo	43	13	19	11	16	11	14	5
o zawartości powyżej 4,5% do 18% alkoholu, z wyjątkiem piwa	40	9	17	5	15	4	11	1
o zawartości powyżej 18% alkoholu	42	12	15	4	15	6	12	2

Źródło: Urząd Miasta Kraśnik

W 2012 r. przeprowadzone zostały badania przez studentów psychologii Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej należących do Sekcji Koła Naukowego „Adesse”, pod nadzorem dr Małgorzaty Sitarczyk z Zakładu Psychologii Wychowawczej i Psychologii Rodziny. Studenci zostali wcześniej przeszkoleni w ramach prowadzenia badań ankietowych i posiadali niezbędną wiedzę oraz umiejętności umożliwiające stworzenie badanym uczniom odpowiednich warunków poufności i anonimowości.

W badaniu wzięło udział 407 uczniów, z czego około 54% uczęszcza do gimnazjum. Pozostałe około 46% stanowią uczniowie szkół średnich. 57% ankietowanych to kobiety, 43% stanowią mężczyźni.

Reakcje na propozycję picia alkoholu

Ponad 30% ankietowanych odpowiada, że raczej skorzysta z możliwości. 20% badanych nie jest pewne swojej reakcji gdyby taka sytuacja zaistniała. Ponad 21% stwierdziło, że raczej odmówi, a 19% jest pewna, że zareagowałaby odmową.

Pierwsze kontakty z alkoholem

14% osób ankietowanych nigdy nie spróbowało alkoholu. Osoby, które pijąc alkohol po raz pierwszy były w przedziale wiekowym od 13 do 15 lat stanowią 43% badanej grupy,

z czego najwięcej ankietowanych było w wieku 14 lat (17%). Gimnazjaliści najczęściej wskazywali na wiek od 12 do 14 lat, natomiast licealiści 14 – 16 lat.

Przyczyny spożycia alkoholu

Około 30% badanych jako powód spożycia alkoholu podawało fakt, że mieli na to ochotę, 18% wskazało ciekawość, a 12% ankietowanych jako przyczynę picia wskazuje chęć poprawy humoru.

		Typ szkoły		Ogółem
		gimnazjum	liceum	
- ciekawość	liczebność procent	40 18,1%	34 18,3%	74 18,2%
- chęć zaimponowania	liczebność procent	28 12,7%	22 11,8%	50 12,3%
- obawa przed odrzuceniem	liczebność procent	3 1,4%	1 0,5%	4 1,0%
- problemy	liczebność procent	6 2,7%	4 2,2%	10 2,5%
- ochota	liczebność procent	65 29,4%	56 30,1%	121 29,7%
- inne	liczebność procent	32 14,5%	20 10,8%	52 12,8%
- błąd	liczebność procent	45 20,4%	48 25,8%	93 22,9%
ogółem	liczebność procent	221 100,0%	186 100,0%	407 100,0%

Częstość upijania się

Średnio co drugi ankietowany deklaruje, że nigdy nie zdarzyło mu się doprowadzić do stanu upojenia alkoholowego, co szósty stwierdza że zdarzyło mu się to raz w życiu, a średnio co trzeci wskazuje, że ma to miejsce kilka razy w ciągu roku.

Picie piwa

Około 27% ankietowanych deklaruje, że pije piwo kilka razy w miesiącu z czego 16% stanowią licealiści, około 20% ogółu badanych robi to kilka razy w ciągu roku, a co 5 osoba odpowiada, że nigdy nie piła piwa. Kilka razy w ciągu tygodnia dopuszcza się tego około 10% ankietowanych. Codzienne picie piwa jest charakterystyczne dla 1,5% badanych, czyli 6 osób.

Picie wina

Na pytanie dotyczące częstości picia wina 33% badanych osób zaznaczyło, że nigdy tego nie robiło z czego 24,5% stanowią uczniowie gimnazjum. Kilka razy w życiu zdarzyło się to 20% ankietowanych – tu większość stanowią uczniowie liceum (około 13%), kolejne 20% wszystkich przebadanych osób zadeklarowało, że pije wino kilka razy w roku.

Picie wódki

29,5% ankietowanych zaznaczyło, że nigdy nie piło wódki (licealiści stanowią 8,5% osób wybierających tą odpowiedź, a gimnazjaliści - 21%), około 19% ankietowanych czyli co 5 osoba zadeklarowała, że zdarzyło się to jej kilka razy w życiu. Kilka razy w roku robi to średnio co trzeci ankietowany. 11% badanych zaznaczyło, że pije wódkę kilka razy w miesiącu.

Narkotyki

Dominująca część uczniów zarówno gimnazjum jak i liceum deklaruje się, że nie używa narkotyków. Odpowiedź taką wskazało 91,4% uczniów gimnazjum i 84,4% uczniów liceum. 4,1 % gimnazjalistów i 6,5% licealistów używa narkotyków kilka razy w roku. Natomiast 1,8% uczniów gimnazjum i 6,5% uczniów liceum robi to kilka razy w miesiącu. Co więcej trzech uczniów gimnazjum i jeden uczeń liceum zadeklarowało, że używa narkotyków codziennie.

Spotkania z rówieśnikami

Czy używasz określonego środka odurzającego na spotkaniach z rówieśnikami?						
odpowiedź	Rodzaj środka odurzającego /Typ szkoły/	Papierosy	Piwo	Wino	Wódka	Narkotyki
tak	Gimnazjum	18,10%	46,60%	11,30%	31,70%	5,90%
	Liceum	21,00%	73,10%	22,60%	66,70%	11,80%

Przyczyny picia piwa

Na pytanie „Jakie są przyczyny picia piwa przez młodzież w Twoim wieku?” 65,6% gimnazjalistów odpowiedziało, że przyjemne spędzenie czasu. 61,1% uczniów gimnazjum stwierdziło, że powodem jest namawianie przez rówieśników. 57,9% uznało, że jest to dobry sposób na relaks, a 55,2% uznało, że przyczyną picia piwa jest chęć zapomnienia o własnych problemach. 53,8% uczniów gimnazjum twierdzi, że picie piwa przez młodzież jest sposobem na przyłączenie się do grupy.

76,3% uczniów szkół ponadgimnazjalnych uważa, że przyczyną picia piwa przez młodzież w tym wieku jest chęć przyjemnego spędzenia czasu. 66,7% badanych licealistów odpowiedziało, że to dobry sposób na relaks. 64,5% uważa, że powodem jest namawianie przez rówieśników, a 57,5% badanych sądzi, że dla zapomnienia o własnych problemach. 54,8% badanych licealistów twierdzi, że przyczyną picia piwa jest chęć zapomnienia o kłopotach szkolnych.

Przyczyny picia wina lub wódki

Na pytanie o przyczyny picia wina lub wódki przez młodzież w wieku gimnazjalnym 50,7% gimnazjalistów odpowiedziało, że powodem jest namawianie przez rówieśników. 49,3% uczniów gimnazjum stwierdziło, że powodem jest chęć przyjemnego spędzenia czasu. Odpowiedź, że jest to sposób na przyłączenie się do grupy wybrało 48% gimnazjalistów. 46,2% badanych uczniów stwierdziło, że powodem jest chęć zaimponowania rówieśnikom, a 45,7% wskazało na chęć przeżycia nowych doznań.

65,6% licealistów na pytanie o przyczyny picia wina lub wódki przez ich rówieśników, odpowiedziało, że przyjemne spędzenie czasu. Namawianie przez rówieśników zostało wskazane przez 57,5% badanych uczniów szkół średnich. 54,8% licealistów wskazało jako przyczynę zapominanie o kłopotach szkolnych. 53,2% badanych stwierdziło, że ich rówieśnicy piją piwo lub wino gdyż jest to dobry sposób na relaks. Natomiast 52,7% uczniów stwierdziło, że powodem jest chęć zapomnienia o własnych problemach.

Przyczyny używania narkotyków

Na pytanie o przyczyny używania narkotyków przez młodzież 49,3% gimnazjalistów wskazało na chęć przeżycia nowych doznań. 47,5% badanych uczniów szkół gimnazjalnych uznało, że ich rówieśnicy sięgają po narkotyki dla zapomnienia o własnych problemach. Taki sam odsetek uczniów stwierdził, że powodem jest chęć zmiany stanu świadomości.

46,6% badanych gimnazjalistów uznało, że przyczyną sięgania po narkotyki może być przekonanie, że to dobry sposób na relaks. Dokładnie taki sam odsetek uczniów uznał za przyczynę sięgania po narkotyki uzależnienie.

Na pytanie o przyczyny używania narkotyków 53,2% uczniów szkół średnich wskazało na chęć przeżycia nowych doznań. 50,5% licealistów uważa, że powodem jest chęć zmiany stanu świadomości, a 48,9% sądzi, że przyczyną jest chęć zapomnienia o własnych problemach. 47% uczniów szkół ponadgimnazjalnych uznało, że powodem sięgania po narkotyki jest namawianie przez rówieśników. 45% badanych licealistów uważa za przyczynę dążenie do zapomnienia o kłopotach szkolnych.

Dane dotyczące postępowań prowadzonych
przez Miejską Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kraśniku:

Liczba:	Lata			
	2010	2011	2012	do sierpnia 2013
nowych wniosków, które wpłynęły do Komisji w związku z nadużywaniem alkoholu	67	71	77	45
osób uzależnionych i współuzależnionych wezwanych na Komisję	160	162	180	133
osób uzależnionych i współuzależnionych, które zgłosiły się na Komisję	77	69	65	59
osób skierowanych do Sądu Rejonowego w Kraśniku w sprawie zastosowania obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu	44	39	42	34

Dane z Ośrodka Terapii Uzależnień w Kraśniku, ul. Kościuszki 26, Poradni Leczenia Uzależnień w Kraśniku, ul. Al. Niepodległości 9A (działająca od stycznia 2011 r.)
i Poradni Leczenia Uzależnień w Kraśniku, ul. Fabryczna 6 (działająca od stycznia 2011 r.):

	Lata					
	2008	2009	2010	2011	2012	do 30 sierpnia 2013
Osoby uzależnione od alkoholu ogółem	160	169	161	197	262	219
Kobiety	28	20	25	31	33	34
Mężczyźni	132	149	136	166	229	185
Osoby współuzależnione ogółem	115	84	28	111	139	116
Kobiety	100	76	25	100	124	106
Mężczyźni	15	8	3	11	15	10

	Lata					
	2008	2009	2010	2011	2012	do 30 sierpnia 2013
Osoby uzależnione od substancji psychoaktywnych ogółem	21	20	30	35	45	42
Kobiety	5	3	5	7	35	17
Mężczyźni	16	17	25	28	10	25
Osoby współuzależnione ogółem	29	23	28	30	30	41
Kobiety	21	20	25	27	22	30
Mężczyźni	8	3	3	3	8	11

Dane Komendy Powiatowej Policji w Kraśniku:

Liczba:	Lata			
	2010	2011	2012	2013
przestępstw popełnionych pod wpływem alkoholu lub pod wpływem środka odurzającego	391	364	426	253
wniosków o ukaranie sprawców z art. 51 § 2 KW (zakłócanie spokoju i porządku publicznego będąc w stanie po spożyciu alkoholu)	59	67	53	34
interwencji w ramach procedury Niebieskiej Karty	18	61	22	10
zdarzeń drogowych, gdzie sprawcy byli pod wpływem alkoholu (po narkotykach, brak danych)	62	40	15	11
sporządzonych mandatów karnych dla osób spożywających alkohol w miejscach zabronionych ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi	690	998	724	474
wniosków skierowanych do Sądu z art. 87 § 1 i § 2 KW (kierowanie pojazdem mechanicznym w stanie nietrzeźwości, w stanie po użyciu alkoholu lub środka podobnie działającego do alkoholu)	35	53	9	4

**Placówki oraz instytucje zajmujące się działalnością
profilaktyczną i naprawczą**

Lp.	Nazwa instytucji	Działania
1.	<i>Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych</i>	Opiniuje, inicjuje i nadzoruje wykonanie „programu”. Opiniuje oferty na realizację zadań publicznych oraz kontroluje ich wykonywanie. Przeprowadza rozmowy interwencyjno-motywujące w związku z nadużywaniem alkoholu i używaniem narkotyków. Podejmuje czynności zmierzające do orzekania o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddawania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego. Opiniuje decyzje o cofaniu zezwoleń w przypadku naruszania prawa. Prowadzi kontrolę przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń.
2.	<i>Ośrodek Terapii Uzależnień</i>	Diagnozowanie osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków. Psychoterapia dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków, współuzależnionych dzieci i młodzieży z rodzin z problemem alkoholowym. Terapia w programie podstawowym i ponadpodstawowym w trakcie sesji indywidualnych i grupowych.
3.	<i>PZOZ Poradnia Zdrowia Psychicznego</i>	Współpraca z OTU w celu dalszego efektywnego świadczenia pomocy osobom uzależnionym i współuzależnionym. Diagnozowanie problemów zdrowotnych osób uzależnionych od alkoholu. Diagnozowanie i poradnictwo, kierowanie na konsultacje specjalistyczne, farmakologiczne wspieranie psychoterapii uzależnienia.
4.	<i>Powiatowy Zespół Poradni Psychologiczno-Pedagogicznych</i>	Diagnoza, terapia, edukacja osób z problemem alkoholowym oraz innych zainteresowanych pomocą w zakresie rozwiązywania problemów.
5.	<i>Stowarzyszenie Trzeźwościowe "Uśmiech"</i>	Uczenie życia bez alkoholu, pomoc w sytuacjach kryzysowych, przybliżenie sposobów funkcjonowania społecznego. Działalność edukacyjna dotycząca rozwiązywania problemów alkoholowych oraz rekreacyjna promująca zdrowy styl życia.
6.	<i>Rodzinny Punkt Konsultacyjno-Informacyjny „Promyk”, Telefon zaufania</i>	Prowadzi działalność informacyjną oraz diagnostyczno-konsultacyjną, edukację prozdrowotną oraz pomoc dzieciom i młodzieży w kryzysach szkolnych, rówieśniczych, osobistych zagrożonych patologią społeczną, pomoc w nauce, odrabianiu lekcji, organizowanie czasu wolnego, rozwój zainteresowań.
7.	<i>Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej</i>	Wsparcie i pomoc finansowa dla osób i rodzin pozostających w trudnych sytuacjach życiowych związanych z problemami uzależnienia od alkoholu, narkotyków oraz przemocą domową. Pomoc ma na celu przezwyciężanie niepowodzeń, których nie są

		w stanie pokonać, wykorzystując własne środki, możliwości i uprawnienia. Odpowiada za realizację Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii.
8.	<i>Poradnia Rodzinna</i>	Pomoc dla osób mających trudności w radzeniu sobie w trudnych sytuacjach życiowych, mających problemy osobowościowe, wychowawczo-opiekuńcze i problemy wynikające z uzależnień.
9.	<i>Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie</i>	Opieka nad dziećmi z rodzin patologicznych, umieszczanie dzieci w placówkach wychowawczych i rodzinach zastępczych oraz udzielanie pomocy finansowej takim rodzinom. Kierowanie osób starszych do domów pomocy społecznej, a także udzielanie wsparcia finansowego osobom niepełnosprawnym.
10.	<i>STASIAK MEDICAL TEAM Poradnia Terapii Uzależnienia i Współuzależnienia</i>	Diagnozowanie osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków. Psychoterapia dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków, współuzależnionych dzieci i młodzieży z rodzin z problemem alkoholowym. Terapia w programie podstawowym i ponadpodstawowym w trakcie sesji indywidualnych i grupowych.
11.	<i>NZOZ Poradnia Leczenia Uzależnień</i>	Diagnozowanie osób uzależnionych od alkoholu, środków psychoaktywnych i hazardu. Psychoterapia indywidualna i grupowa dla osób uzależnionych. Diagnozowanie osób współuzależnionych i DDA oraz psychoterapia indywidualna i grupowa dla osób współuzależnionych i DDA. Terapia małżeńska.

Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kraśniku

Siedzibą Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych jest Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kraśniku, ul. Grunwaldzka 4a.

1. Do zadań Komisji należy w szczególności:

- wszczynanie postępowań w sprawie nadużywania alkoholu i zażywania narkotyków,
- ze względu na ważny interes rodzinny lub społeczny wszczynanie postępowań z urzędu wobec osób nadużywających alkohol lub zażywających narkotyki i podejmowanie działań motywujących do podjęcia leczenia,
- w sprawach o nadużywanie alkoholu w związku z zaistnieniem przesłanki ustawowej tzn. rozkładu pożycia rodzinnego, demoralizacji nieletnich lub zakłócania spokoju lub porządku publicznego oraz po wyczerpaniu wszystkich możliwości podejmowanie działania zmierzające do orzeczenia przez Sąd zastosowania wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie lecznictwa odwykowego,
- prowadzenie kontroli przestrzegania warunków sprzedaży, podawania i spożywania napojów alkoholowych,
- przeprowadzanie rozmów w sprawach osób nadużywających alkohol lub używających narkotyki oraz udzielanie pomocy ich rodzinom,
- kierowanie na badanie przez lekarza biegłego i psychologa w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania rodzaju zakładu leczniczego dla osób, które w związku z nadużywaniem napojów alkoholowych powodują rozpad pożycia

rodzinnego, demoralizację małoletnich, uchylają się od pracy, albo systematycznie zakłócają spokój publiczny,

- rozpatrywanie i opiniowanie wniosków o udzielenie dotacji z Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na realizację zlecanych, wspieranych lub powierzanych zadań publicznych. Sprawuje bezpośredni nadzór nad realizacją tych zadań i zawartych umów poprzez kontrole obejmujące podmioty, które uzyskały dotację.

2. Komisja opiniuje:

a) Projekty uchwał i inne decyzje dotyczące:

- liczby punktów sprzedaży napojów alkoholowych zawierających powyżej 4,5 % alkoholu (z wyjątkiem piwa) przeznaczonych do spożycia w miejscu lub poza miejscem sprzedaży,
- zasady usytuowania na terenie gminy miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych,
- Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na dany rok.

b) Wydawanie zezwoleń i cofanie zezwoleń na prowadzenie sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu lub poza miejscem sprzedaży.

c) Roczny projekt sprawozdania z realizacji Miejskiego Programu.

3. W skład Miejskiej Komisji wchodzi osoby przeszkolone w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i narkotykowych.

4. Członkowie Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych mają prawo do wynagradzania za udział w posiedzeniach komisji oraz kontrolę punktów sprzedaży i podawania napojów alkoholowych.

5. W ramach Miejskiej Komisji działa podkomisja ds. motywacji do leczenia.

6. Podstawą ustalenia wysokości wynagrodzenia za jedno posiedzenie Komisji i podkomisji, stanowi odpowiednio: w przypadku przewodniczącego Komisji i podkomisji 10%, w przypadku członków Komisji i podkomisji 7%, a ponadto w przypadku jednego członka komisji kontrolującego punkty sprzedaży i podawania napojów alkoholowych za kontrolę każdego trzech punktów 2% wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę pracowników ustalonego przez Ministra Pracy i Polityki Społecznej.

7. Podstawą wykonanej pracy są protokoły z posiedzeń komisji, podkomisji i kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych wraz z listami obecności.

8. Wypłata wynagrodzeń następuje kwartalnie.

System wdrażania Programu, monitoring i ewaluacja

Wskaźniki efektywności Programu:

- liczba osób uzależnionych korzystających z pomocy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kraśniku,
- liczba osób zgłoszonych do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kraśniku,
- liczba udzielonych porad w Rodzinnym Punkcie Konsultacyjno- Informacyjnym „Promyk” i jego filii,
- liczba miejsc, w których osoby uzależnione mogą uzyskać pomoc,
- liczba zrealizowanych programów profilaktycznych,
- liczba osób objętych terapią,
- liczba osób zgłoszonych do Zespołu Interdyscyplinarnego realizującego zadania związane z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie i ochrony ofiar przemocy w rodzinie miasta Kraśnik,
- liczba przeprowadzonych kontroli punktów obrotu napojami alkoholowymi i jej wyniki,

- wysokość środków przeznaczonych na realizację Programu.

Narzędzia ewaluacji Programu:

- system zbierania i analiza danych dotyczących realizacji Programu,
- sporządzenie sprawozdania merytoryczno-finansowego z realizacji Programu.

Monitoring i kontrola efektywności prowadzone będą poprzez:

1. Sprawozdanie wewnętrzne za 2013 r. dla :

Urzędu Miasta Kraśnik.

2. Sprawozdanie zewnętrzne za 2013 r. dla:

Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Lublinie – Urząd Marszałkowski w Lublinie.

Koordinację realizacji zadań niniejszego Programu prowadzi Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kraśniku – dział Sekcja ds. Uzależnień.

Zasady finansowania Programu

Środki finansowe na realizację zadań Programu w wysokości 905 000 zł pochodzą z rocznych opłat za wydawanie zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych, ujęte są w budżecie Miasta Kraśnik w Dziale 851 - ochrona zdrowia rozdział 85154 – przeciwdziałanie alkoholizmowi – w wysokości 805 000 zł i rozdział 85153 - przeciwdziałanie narkomanii w wysokości 100 000 zł.

Zadania do realizacji na 2014 rok:

Lp.	Nazwa zadania	Sposób realizacji
I.	Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków 171 000 zł w tym: 166 800 A 4 200 N	1. Programy terapeutyczne dla osób doświadczających przemocy domowej związanej z nadużywaniem alkoholu – konkurs
		2. Prowadzenie dodatkowych zajęć z grupami dalszego zdrowienia po programie podstawowym - konkurs
		3. Programy terapii podstawowej i pogłębionej dla osób współuzależnionych - konkurs
		4. Terapia Dorosłych Dzieci Alkoholików - konkurs
		5. Programy terapii dla osób uzależnionych, szkodliwie używających i eksperymentujących z substancjami psychoaktywnymi oraz ich rodzin – konkurs
		6. Wspomaganie działalności stowarzyszeń trzeźwościowych - konkurs
		7. Działania rehabilitacyjne wzmacniające proces zdrowienia z choroby alkoholowej oraz zapobiegające nawrotom choroby – współfinansowanie zlotów trzeźwościowych, pielgrzymek, rekolekcji, obozów terapeutycznych, wyjazdów itp. dla osób uzależnionych i członków ich rodzin – konkurs
		8. Trening umiejętności wprowadzania pozytywnych zmian w swoim życiu w oparciu o Program 12 Kroków – konkurs
		9. Pokrywanie kosztów sądowych w postępowaniach o zobowiązanie do podjęcia leczenia oraz wynagrodzenie dla biegłych sądowych za badanie i wydanie opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu
		10. Doskonalenie umiejętności członków Komisji: - całościowe finansowanie w formie stacjonarnej i wyjazdowej kosztów udziału w szkoleniach, konferencjach, seminariach, warsztatach oraz kosztów zakwaterowania, wyżywienia, przejazdu i zakupu materiałów edukacyjnych,

		- rozliczenie kosztów delegacji służbowych zgodnie z poleceniem wyjazdu
		11. Wynagrodzenie dla członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
		12. Obsługa komisji

II.	<i>Udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii i problemy związane z nadużywaniem alkoholu, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie</i> 245 800 zł w tym 228 910 A 16 890 N	1. Prowadzenie Rodzinnego Punktu Konsultacyjno - Informacyjnego „Promyk ” i filii dla osób uzależnionych i ich rodzin oraz osób i rodzin z problemami przemocy w rodzinie: - motywowanie zarówno osób uzależnionych, jak i współuzależnionych do podjęcia psychoterapii w placówkach leczenia uzależnienia, - inicjowanie interwencji w przypadku diagnozy przemocy domowej, - motywowanie do podjęcia terapii zarówno osób uzależnionych, jak i członków ich rodzin, - udzielanie wsparcia i pomocy osobom i rodzinom z problemami uzależnienia alkoholowego i narkotykowego przez m.in. psychologa, pedagoga, mediatora, radcę prawnego, specjalistę terapii uzależnień, specjalistę ds. przemocy w rodzinie, - konsultacje i porady psychologiczne w zakresie trudności wychowawczych, - zajęcia dla dzieci i młodzieży z rodzin zagrożonych alkoholizmem i narkomanią z wychowawcą
		a/ wynagrodzenie dla osób dyżurujących w Rodzinnym Punkcie Konsultacyjno-Informacyjnym „PROMYK” i filii
		b/ utrzymanie Rodzinnego Punktu Konsultacyjno - Informacyjnego „Promyk”
		c/ materiały, wyposażenie, dożywianie oraz inne koszty związane z funkcjonowaniem Punktu Konsultacyjno-Informacyjnego „Promyk” – organizowanie czasu wolnego, zajęcia edukacyjno-rozwojowe, programy profilaktyczne oraz opiekuńczo-wychowawcze dla dzieci i młodzieży z rodzin zagrożonych alkoholizmem i narkomanią
		2. Telefon kontaktowy– problemy związane z przemocą, narkomanią i alkoholizmem w rodzinie

		3. Prowadzenie poradnictwa indywidualnego lub grup terapeutycznych dla: - ofiar przemocy domowej - sprawców przemocy domowej – konkurs
		4. Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, wychowanie dzieci bez przemocy – działania edukacyjne prowadzące do ograniczenia skali przemocy w rodzinie
		5. Wynagrodzenie pracowników etatowych Sekcji ds. Uzależnień
		6. Materiały, wyposażenie, szkolenia i inne koszty związane z funkcjonowaniem Sekcji ds. Uzależnień
		7. Pozostałe wydatki bieżące

III.	<i>Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży</i>	1. Organizowanie autorskich programów profilaktycznych oraz edukacyjno- informacyjnych dla dzieci, młodzieży i rodziców na temat uzależnień – konkurs
		2. Wspieranie działalności świetlic socjoterapeutycznych i opiekuńczo-wychowawczych - konkurs
		3. Współfinansowanie alternatywnych zajęć sportowych wspierających zdrowy styl życia dzieci, młodzieży i dorosłych promujących postawy abstynenckie i życia bez używek – konkurs
		4. Dofinansowanie obozów, kolonii, wycieczek dla dzieci i młodzieży ze szczególnym uwzględnieniem dzieci z rodzin zagrożonych uzależnieniami z programem profilaktycznym mających na celu promowanie zdrowego stylu życia oraz nabywanie umiejętności gospodarowania wolnym czasem - konkurs
		5. Poszerzenie wiedzy, kompetencji i umiejętności wybranych grup zawodowych z zakresu wiedzy o alkoholu, przemocy i narkotykach oraz przygotowanie i przeszkolenie do prowadzenia ogólnopolskich programów profilaktycznych: - całościowe finansowanie w formie stacjonarnej i wyjazdowej kosztów udziału w szkoleniach, konferencjach, seminariach, warsztatach oraz kosztów zakwaterowania, wyżywienia, przejazdu i zakupu materiałów edukacyjnych, - refundowanie kosztów delegacji służbowych

		6. Zakup analizatora wydechu - do wykorzystania przez Miejską Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kraśniku
		7. Prowadzenie działalności w zakresie edukacji publicznej – artykuły, informacje i ogłoszenia w mediach lokalnych, druk ulotek , broszurek, zakup materiałów edukacyjnych, zakup tablicy lub banera informacyjnego, prenumerata czasopism
		8. Udział w kampaniach ogólnopolskich, kampaniach edukacyjnych, organizowanie teatrów, koncertów profilaktycznych, współudział i współfinansowanie festynów profilaktycznych przy MOPS, organizowanie konferencji, konkursów, quizów tematycznych z zakresu wiedzy o problemach uzależnień i ich rozwiązywaniu oraz przeciwdziałaniu, zakup gadżetów, nagród dla dzieci biorących udział w konkursach, zakup pakietów materiałów dla nauczycieli do prowadzenia ogólnopolskich programów profilaktycznych np. Program Domowych Detektywów, Spójrz Inaczej, Fantastyczne Możliwości
		9. Podejmowanie działań edukacyjnych i szkoleniowych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych

IV.	Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych i problemów narkomanii 285 000 zł w tym: 257 500 A 27 500N	1. Współfinansowanie środowiskowych programów edukacyjno-profilaktycznych, integracyjnych, imprez kulturalnych, sportowo-rekreacyjnych z elementami profilaktyki o charakterze promocji zdrowego stylu życia i postaw abstynenckich - konkurs
		2. Organizowanie imprez, spotkań i wyjazdów kulturalnych, integracyjnych, sportowo-rekreacyjnych, festynów bezalkoholowych promujących zdrowy styl życia mieszkańców Kraśnika bez używek – we własnym zakresie oraz konkurs
		3. Tworzenie i doposażenie placów zabaw oraz miejsc rekreacji do prowadzenia zajęć sportowo - zabawowych dla dzieci i młodzieży (przetarg na urządzenia zabawowe i zakupu dokonuje Urząd Miasta Kraśnik)

V.	<i>Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych art. 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego</i>	1. Prowadzenie przez Miejską Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kraśniku kontroli punktów sprzedaży i podawania napojów alkoholowych oraz podejmowanie stosownych interwencji w przypadku ujawnienia sytuacji naruszenia przepisów ustawy
----	---	--

Instytucją odpowiedzialną za realizację Programu jest Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kraśniku z wyłączeniem poz. IV pkt 3.

Przewodniczący
Rady Miasta Kraśnik

Zbigniew Marcinkowski